O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA' LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
____
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
T. S. Sharipov
2024 yil «28» avgust

PUL VA BANKLAR

fani bo‘yicha

SILLABUS

sirtqi ta’lim uchun

Bilim sohasi:	**400 000**	– Biznes boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	**410 000**	– Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	**60412500**	– Marketing (tarmoqlar va sohalar bo’yicha)

SAMARQAND – 2024

Modul/ FAN SILLABUSI

60412500 - Marketing (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) ta'lim yo'nalishlari

Fan nomi:	Pul va banklar **(PB)**
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	MON&BAN
yil:	4
Semestr:	7
Ta'lim shakli:	Ikkinchi ta'lim va sirtqi
Dars shakli va semestrga ajratilgan soatlar soni:	**180**
Ma'ruza darslari	14
Amaliy mashg'ulotlar	14
Labaratoruya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	152
Kreditlar soni:	5
Baholash shakli:	Yozma
Fan tili:	O'zbek

Fanning maqsadi (FM)

FM1	Talabalarda pul zarurligi, pulning mohiyati, pul va pul muomalasi nazariyasi, kredit va kredit tizimi, banklar va bank tizimi, shuningdek xalqaro valyuta munosabatlari tizimidagi valyutaning o'rni va ahamiyati to'g'risida nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirish.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Iqtisodiy nazariya (ECONTH06)
2.	Makroiqtisodiyot (MAKROE 06)
3.	Mikroiqtisodiyot (MIKROE16)

Ta'lim natijalari: (TN)

	Bilimlar jihatidan:
TN 1	Pul-kredit sohasidagi jarayonlarni tizimlashtirish va baholash bo'yicha bilimlarga ega bo'lish;
TN 2	Zamonaviy pul nazariyasining talqinlarini va pul aylanishini tashkil qilishni bilish kerak;
TN 3	Kredit tizimi barqarorligini ta 'minlash va o' zbekiston Respublikasi bank tizimini tashkil etish bo 'yicha ko' nikmalarni egallash;
TN 4	Xalqaro moliya-kredit institutlari faoliyatini tashkil etish tushunchasiga ega bo'lish

	Ko'nikma jihatidan:
TN 5	Kredit turlari va shakllarini farqlash kerak;
TN 6	Pul va pul islohotida talab va taklifni aniqlay olish;
TN 7	Tijorat banklarining faol operatsiyalari va daromadlari xavfini baholashni aniqlash qobiliyatiga ega bo'lish;
TN 8	Haqiqiy vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish

Mavzu tuzilishi
Dars shakli: Ma'ruza darslari (M)

Tartib raqami	Mavzular nomi	Ajratilgan soatlar
M1	"Pul va banklar" fanining predmeti va vazifalari	2
M2	Pulning paydo bo'lishi va zarurligi	2
M3	Pul turlari, ularning evolyutsiyasi va funksiyalari	2
M4	Pul massasi va pul agregatlari	2
M5	Inflyatsiya va unga qarshi kurashish yo'llari	2
M6	Banklarning kelib chiqishi va bank tizimi	2
M7	Tijorat banklarning operatsiyalari	2
	JAMI:	**14 soat**

Dars shakli: Amaliy mashg'ulotlar (A)

Tartib raqami	Mavzular nomi	Ajratilgan soatlar
A1	"Pul va banklar" fanining predmeti va vazifalari	2
A2	Pulning paydo bo'lishi va zarurligi	2
A3	Pul turlari, ularning evolyutsiyasi va funksiyalari	2
A4	Pul massasi va pul agregatlari	2
A5	Inflyatsiya va unga qarshi kurashish yo'llari	2
A6	Banklarning kelib chiqishi va bank tizimi	2
A7	Tijorat banklarning operatsiyalari	2
	JAMI:	**14 soat**

Mustaqil ta'lim (MT)

	Talabalarning mustaqil ishi uchun namunaviy mavzular:	Soatlar soni
MT1	Pul nazariyalari	4
MT2	Pul aylanmasi va uning tarkibi	4
MT3	Pul tizimi: mazmuni, turlari va elementlari	4
MT4	Pul islohotlari, pul islohotlarini amalga oshirish zarurati	4
MT5	Kreditning zarurligi, mohiyati va funksiyalari	4
MT6	Ssuda foizi va ssuda foiziga ta'sir qiluvchi omillar	4
MT7	O'zbekiston respublikasi bank tizimi va uning tarkibi	4
MT8	Markaziy bank va uning funksiyalari	4

MT9	Tijorat banklarning tuzilishi va ularning funksiyalari	4
MT10	Nobank moliya - kredit tashkilotlari	4
MT11	Bank inqirozlarining mohiyati	6
MT12	Pulning xalqaro munosabatlardagi harakati	4
MT13	Xalqaro moliya institutlari, ularning maqsadi va funksiyalari	4
MT14	Pul nazariyasi-pul turlari va asosiy pul nazariyalari	4
MT15	Pulning metallistik nazariyasiga tanqidiy qarashlar	4
MT16	Nominalistik pul nazariyasining paydo bo'lishining shartlari va asosiy qoidalari	6
MT17	Pul massasi va uning asosiy agregatlari	4
MT18	Pul emissiyasi va pulni iqtisodiy muomalaga chiqarish	4
MT19	Pul tizimi va uning rivojlanishining genezisi, turlari va elementlari	4
MT20	O'zbekiston Respublikasining pul tizimi va uning elementlari	6
MT21	Inflyatsiya va unga qarshi kurashish usullari	6
MT22	Jahon pul islohotlari	4
MT23	Kredit: uning ehtiyojlari, funksiyalari, shakllari va turlari	4
MT24	Kreditning roli va uning iqtisodiyotga ta'siri nazariyasi	4
MT25	Kredit foizi va kredit foiziga ta'sir qiluvchi omillar	4
MT26	Banklarning paydo bo'lishi va bank tizimi	4
MT27	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va uning tuzilishi	4
MT28	Markaziy bank va uning vazifalari	4
MT29	Milliy valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar	4
MT30	Tijorat banklari, ularning faoliyati asoslari va funksiyalari	4
MT31	Tijorat banklarining operatsiyalari	4
MT32	Pul-kreditni tartibga solish tizimi va uning elementlari	4
MT33	Bankdan tashqari moliya-kredit muassasalari	4
MT34	Oltin pul sifatida	4
MT35	Xalqaro iqtisodiy munosabatlardagi pul oqimlari	4
MT36	Xalqaro moliya institutlari, ularning maqsadi va vazifalari	4
	Jami :	**152**

"Pul va banklar" fanidan ishlab chiqilgan ishchi o'quv dasturiga mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarga mavzular qo'shilishi mumkin.

Talabalar tomonidan mustaqil ravishda o'rganilgan va dolzarb mavzularda taqdimotlar tayyorlash va taqdim etish tavsiya etiladi.

Mavzu bo'yicha kurs ishi.
O'quv yilida kurs ishlarini yozish ko'zda tutilmagan.

	Asosiy adabiyotlar:
1	Abdullayeva Sh.Z. "Bank ishi" Darslik T. "Iqtisod-Moliya" 2017 y. – 732 b.
2	Omonov A.A., Qoraliyev T.M., "Pul va Banklar" darslik. T.: "Iqtisod-Moliya" 2018 y. 378 b.

3	Qoraliyev T.M., Azizov U.O'. va boshqalar Bank ishi Darslik. T.: "Fan va texnologiya" 2016 y. 640 b.
4	Bobakulov T.I. Abdullayeva U.A. "Xalqaro valyuta- kredit munosabatlari". Darslik. - T.: "Iqtisod-Moliya", 2019. - 230 b.
5	Abdullayeva Sh.Z. "Pul va Banklar" O'quv qo'llanma T. "Iqtisod-Moliya" 2018 y. – 752 b.
	Qo'shimcha adabiyotlar:
1	Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. 01.05.2023
2	Указ Президента Республики Узбекистан «О стратегии действий по дальнейшему развитию Республики Узбекистан», УП-4947, 07.02.2017 г.
3	O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki boshqaruvining qarori. Toshkent sh.,2015-yil 22-iyul, 19/14-son
4	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Respublika bank tizimini yanada rivojlantirish va barqarorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori. Toshkent sh., 2017-yil 12-sentabr, PQ-3270-son

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;

- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Xudoykulov Xusniddin Ziyadullayevich – "Bank ishi" kafedrasi assistenti
E – mail:	husniddinxudoyqulov1@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Taqrizchilar:	**Sharhlovchilar:** Haydarov Z. Sh. - "Umar" AIKB "Ipak yo'li" viloyat filiali boshqaruvchisining o'rinbosari Niyozov Z. D. - Samisi., "Bank ishi" kafedralari dotsenti

Mazkur sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 3-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№5-14-23/3)

Mazkur sillabus "Bank ishi" kafedrasining 2024 yil 27 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i: I. E. Shodmonov

Sirtqi ta'limi bo'lim boshlig'i: F. B. Abdukarimov

Kafedra mudiri: A. M. Karimova

Tuzuvchi: X.Z. Xudoykulov